

CONTESTACIÓ SOCIAL

Turquia manté el pols a Erdogan

El primer ministre torna avui de la seva gira regional amb la protesta de la plaça Taksim encesa

El silenci del primer ministre Erdogan en les últimes hores i el to conciliador del govern no han apai-vagat la protesta a les grans ciutats turques. Els sindicats es van sumar ahir a les manifestacions.

CARME COLOMINA

BARCELONA. Milers de treballadors amb timbals, banderes i pancartes es van sumar ahir a les protestes de la plaça Taksim d'Istanbul. Una dotzena de sindicats demanant a crits la dimissió del primer ministre Recep Tayyip Erdogan van engrandir encara més el pols contra el govern. A la capital, Ankara, metges, mestres i empleats de banca es van afegir també al sisè dia continuat de desafiament polític. "Aquest és un moment clau per a la democràcia turca -explicava a l'ARA des d'Istanbul el politòleg Mensur Akgün-. És el primer cop que la societat civil aconsegueix fer tanta pressió sobre el govern", explicava esperançat aquest professor universitari i columnista habitual a la premsa turca.

"L'ambient que es viu a la plaça Taksim és increïble", relatava en conversa telefònica Serdar Sayan, director de Tepav, el *think tank* econòmic més prestigiós de Turquia. "Musulmans i gais, militants d'esquerra, kurds i nacionalistes turcs es manifesten alhora -continuava aquest professor d'economia-; això ha de portar un canvi de cultura política". D'aquí "en sortirà una Turquia més tolerant", assegurava Sayan. Però el 70% dels que omplen aquests dies la gran esplanada de Taksim i acampen sota els arbres del parc de Gezi no se senten pròxims a cap partit polític, segons l'enquesta publicada per una universitat privada d'Istanbul.

El retorn d'Erdogan

De res va servir ahir el to conciliador del vice primer ministre, Bulent Arinc, que el dia abans ja havia ofert disculpes i compromís, per intentar desactivar la protesta abans que Erdogan torni avui a casa de la seva gira nord-africana per trobar-se el país encara encès. I això que el primer ministre havia declarat desafiador que tot s'hauria acabat abans que tornés. "Espero que hagi aprofitat aquests dies per pensar amb el cap fred i torni disposat a ser més tolerant", reclamava ahir Sayan. Els atacs encesos del primer ministre contra els manifestants abans de marxar de viatge van fer caure la borsa més d'un 10% en un dia.

Arinc es va reunir ahir amb representants del Grup de Solidaritat amb Taksim, un dels col·lectius de la protesta, que li van exigir dimissions policials, l'alliberament de tots els detinguts, l'aturada del projecte immobiliari que es vol construir al parc de Gezi i la fi de la violència policial. Però no ha estat així.

Les càrregues contra els manifestants i els gasos lacrimògens van

SENSE POR

Un manifestant protesta davant la policia antidisturbis moments després que les forces de seguretat intentessin dispersar amb gas lacrimogen els ciutadans que s'amuntegaven darrere una barricada a Istanbul. Per sisè dia consecutiu, milers de persones van omplir els carrers de les principals ciutats del país. STOYAN NENOV / REUTERS

continuar. Ja hi ha més de 3.000 ferits i tres víctimes mortals. La policia ha interrogat 1.700 persones relacionades amb la protesta. A la ciutat costanera d'Esmirna van arrestar 29 joves acusats "d'incitar els disturbis i publicar propaganda" a través de Twitter. Les xarxes socials -qualificades d'"amença" pel primer ministre- han estat una eina bàsica d'informació, sobretot per la pobra cobertura dels mitjans turcs els primers dies.

Conseqüències polítiques

El govern turc intentava ahir refer els danys polítics que ha deixat la violència contra els manifestants. Mentre l'executiu es reunia amb els representants de les grans multinacionals instal·lades a Turquia, el ministre d'Exteriors, Ahmet Davutoglu, trucava al seu gran aliat militar: els Estats Units, que els últims dies s'han distanciat públicament, fins a quatre vegades, de l'actitud repressiva del govern d'Ankara. Davutoglu es va justificar davant el secretari d'Estat, John Kerry, assegurant que "aquests incidents passen arreu i no són excepcionals".

La tornada d'Erdogan obre nous interrogants sobre les conseqüències polítiques d'aquest desafiament. "El seu carisma ha començat a minvar", assegurava Mensur Akgün. "El seu somni de canviar la llei per convertir-se, en les eleccions del 2014, en el futur cap d'estat d'una Turquia presidencialista està ara més complicat -vaticina el professor Sayan-. La gent recordarà tot això".

Burcu Karakas

CAP DE POLÍTICA DEL DIARI 'MILLIYET'

"El primer ministre s'ha erigit en pare de la pàtria, i els ciutadans no som nens"

Emocionada Burucu Karakas ha viscut les mobilitzacions a Ankara i Istanbul. Participa en un seminari sobre la Primavera Arab a Brussel·les organitzat pel Parlament Europeu

CRISTINA MAS

S'esperava una mobilització així? Jo no. I no crec que ningú s'ho pogués esperar. Els plans per construir un centre comercial al parc de Gezi són de fa dos anys i ningú se'n preocupava gaire. Menys d'un centenar d'activistes hi van acampar per aturar les obres. I la segona nit, quan estaven dormint al parc, la policia els va atacar amb gasos lacrimògens. Després va aparèixer la fotografia d'una noia jove amb un vestit vermell a qui un policia ruixava amb un esprai de gas pebre i aquesta imatge s'ha convertit en un símbol.

La repressió ha encès la protesta. Exacte. I també hi ha l'estil arrogant d'Erdogan. S'havia erigit en pare de la pàtria, i els ciutadans no som nens. En una democràcia no es

combat la discrepància amb gasos lacrimògens. La gent és al carrer per dir "Som aquí, volem viure en una democràcia i no volem un dictador". I és increïble com Erdogan ha alimentat aquest sentiment de frustració titllant els manifestants de "saquejadors". Parla com Gaddafi o Al-Assad: quan ho sento recordo el que va escriure Foucault sobre com el poder afecta la gent.

Qui es manifesta a Taksim?

Segons una enquesta que es va fer ahir, la majoria s'identifiquen com a joves, enfadats i defensors de les llibertats. El que diuen és que el govern no ha d'intervenir en la vida privada... Erdogan ha dit que cadascú ha de tenir tres fills pel bé del país! La gent n'està tipa. I això no té una base ideològica: trobes manifestants de totes les tendències polítiques, i molts que no havien sortit mai abans al carrer.

Quin ha sigut el paper dels mitjans de comunicació?

Mentre la gent era reprimida a Taksim, la CNN turca emetia un documental de pingüins... i les cadenes privades, programes de cuina. Si els mitjans turcs tenien molt poca credibilitat, ara no els en queda gens.

I les xarxes socials?

Només puc dir que ara entenc el paper que ha tingut Twitter a les revolucions àrabs. En un dia vaig fer 200 tuits! No hi havia cap altra manera de saber què estava passant.

Perfil
"La gent n'està tipa, i això no té una base ideològica"

